

הטיפול בטראומה בטרום בית החולים Pre Hospital Trauma Life Support

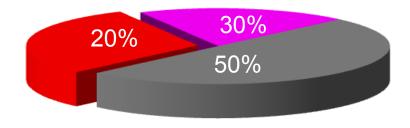

- טראומה הינה פגיעה ברקמות הגוף כתוצאה מפגיעה חיצונית
- טראומה הינה גורם המוות השכיח ביותר באנשים צעירים בעולם
- איכות ומהירות הטיפול תשפיע באופן ישיר על סיכויי ההישרדות של הפצוע
   ובאיכות חייו אם ישרוד את הפציעה
  - על מנת להציל את חייו של הפצוע על המטפל להבין את עקרונות הטיפול
     בטראומה ואת מגבלת הזמן לטיפול בשטח

אחוזי תמותה בטראומה

- גל ראשון: כ- 50% ימותו תוך דקות עד שעה •
- גל שני: כ- 30% ימותו תוך דקות עד 4 שעות
- גל שלישי: כ- 20% ימותו תוך שבועיים עד חמישה שבועות •

תקופת הזהב

- במרוצת השנים הגיעו למסקנה שלמרכיב הזמן חשיבות עליונה בטיפול בפצועי טראומה
- במחקרים שנעשו הוכח שפצועים קשה שהגיעו במהרה לחדר ניתוח היו סיכויי הישרדות גבוהים יותר מפצועים שהגיעו באיחור
  - לכן, נקבע לוח קדימויות מרגע הפציעה ועד להגעתו של הפצוע לחדר ניתוח
     על מנת לשפר את סיכויי ההישרדות

מרכיבי תקופת הזהב

- התרחשות וגילוי האירוע
- דיווח והגעת שירותי החירום
  - חילוץ (במידת הצורך)
    - טיפול רפואי ראשוני
      - תחילת פינוי לבי"ח
        - הגעה לבי"ח
    - טיפול בחדר טראומה
      - התערבות ניתוחית

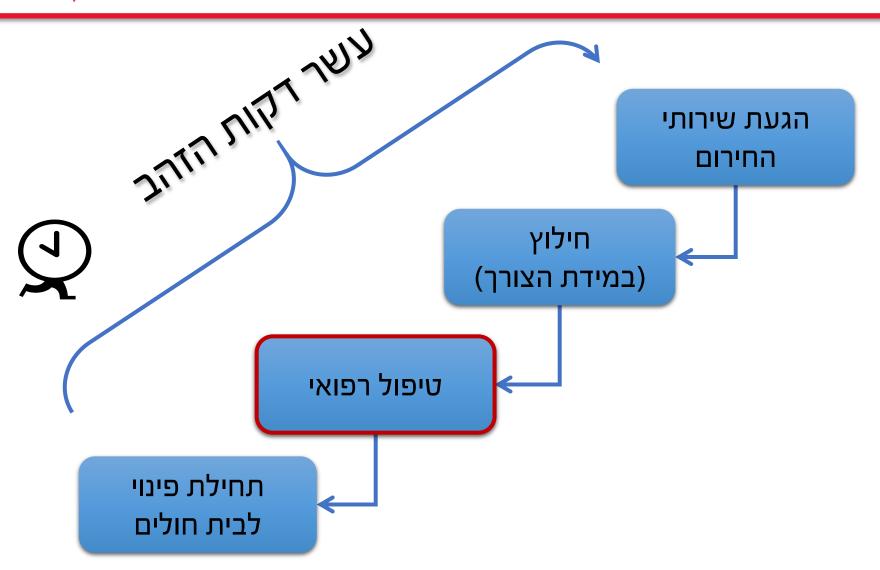

עשר דקות הזהב

- בהמשך להתייחסות ולמסקנות הנוגעות במרכיב הזמן, הוחלט על לוח זמני
   ייעודי לצוותי החירום העומד על "10 דקות זהב"
  - העיקרון קובע שמרגע הגעת צוותי החירום, עומדות לרשותם 10 דקות מראשית הטיפול ועד לתחילת הפינוי לבית חולים
- ב- 10 דקות אלו על הצוות להספיק להעריך את מנגנון הפגיעה, לספק טיפול מציל חיים והערכה ראשונית, להכין את הפצוע לפינוי ולפנות דחוף לבית חולים ייעודי

לוח זמנים לטיפול בפצוע

© כל הזכויות שמורות למגן דוד אדום בישראל

מגן דוד DAVID ADOM IN ISRAEL

הנחות יסוד בטראומה

- יש להעביר כל פצוע למרכז טראומה בהקדם האפשרי
  - זמן הטיפול בשטח מצומצם- עשר דקות הזהב
- חשוב לעבוד על פי סדר קדימויות- מה שהורג קודם יטופל קודם
  - לא ניתן לייצב את מצבו של פצוע טראומה קשה בשטח
    - הטיפול הדפיניטיבי יינתן בבית החולים ובחדר ניתוח

סכמת הטיפול בפצוע בודד

מטרות

- הערכה מהירה של זירת האירוע והבנת מנגנון הפגיעה
  - זיהוי מהיר של פציעות מסכנות חיים •
  - ביצוע טיפולים ופעולות מציליי חיים הכרחיים בלבד
- עבודה על פי סדר קדימויות: מה שהורג קודם- יטופל קודם
  - פינוי מהיר לבית חולים ייעודי

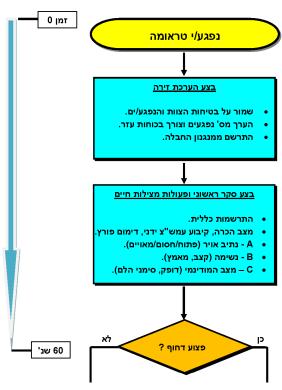

כל הזכויות שמורות למגן דוד אדום בישראל

סקר ראשוני

- מרגע הגעתנו לזירת האירוע עלינו לפעול במהירות על מנת לספק לפצוע
   פעולות מצילות חיים
- הזמן שעומד לרשותנו לביצוע הערכה ופעולות מצילות חיים הינו 60 שניות

בטיחות וסקירת זירת האירוע

- בטיחות כלל אנשי הצוות:
- עצירת האמבולנס במקום בטוח
  - אפודים זוהרים
    - ceelu
- התמגנות ומרחק בידוד ראשוני (במקרה הצורך)
  - דיווח ראשוני למוקד:
  - אופי האירוע, מספר נפגעים
- הזעקת כוחות נוספים (אמבולנסים, כיבוי, משטרה)

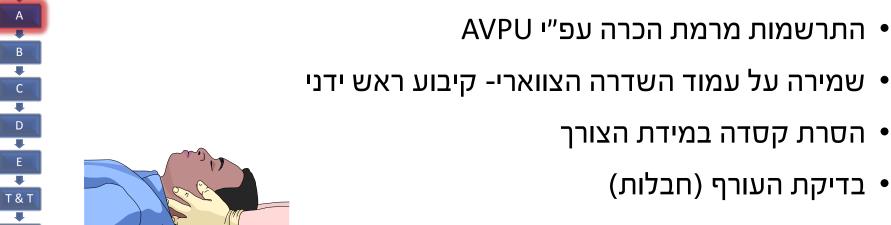
בטיחות וסקירת זירת האירוע

- כיבוי מנוע הרכבים הפגועים והרמת בלם יד
  - התרשמות ממנגנון הפגיעה:
    - הערכת מהירות
- האם היה שימוש במיגון כמו חגורות, קסדה וכדומה
  - עצירת שטפי דם פורצים בלבד •
  - יזכור איש צוות פצוע אינו יכול לטפל!

MAGEN DAVID ADOM IN ISRAEL מגן דוד

נתיב אוויר

- שמירה על עמוד השדרה הצווארי- קיבוע ראש ידני
  - בדיקת העורף (חבלות)

• הסרת קסדה במידת הצורך

- במידה וישנה סכנה לנתיב אויר:
  - סילוק הפרשות
- Jaw Thrust פתיחת נתיב אוויר בשיטת
  - החדרת מנתב אוויר

קיבוע ראש ידני

פתיחת נתיב אוויר בטראומה

נשימה

1

תחבושת אשרמן

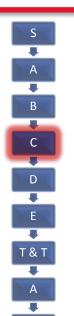
הנשמה בטראומה

- חשיפת פלג גוף עליון
- חיפוש אחר פציעות בבית החזה
  - התרשמות ממצב נשימה
- התרשמות מסימני מצוקה נשימתית
- מתן חמצן/ סיוע נשימתי במידת הצורך
  - אטימת חורים בחזה (הנחת אשרמן)

לב וכלי דם

- עצירת שטפי דם חיצוניים פורצים
  - התרשמות מפרפוזיה:
- דופק פריפרי (מהירות, סדירות, עוצמה)
  - צבע •
  - **•** לחות
  - טמפרטורה
  - מילוי קפילארי •

מצב הכרה

- הערכה חוזרת של מצב ההכרה
  - התרשמות מתזוזת גפיים
- התרשמות מאישונים (מוצרים, מורחבים)
  - תלונות הפצוע

S
A
A
B
B
T & T
A
B
B

הפשטה

- הפשטה וחיפוש אחר פציעות נוספות
- כיסוי וחימום הנפגע למניעת היפותרמיה
  - קיבוע ללוח שדרה הכולל:
    - התקנת צווארון
  - קיבוע באמצעות משולשי בד •
  - (Head Vice) הנחת מקבע ראש
    - קיבוע ללוח באמצעות רצועות •

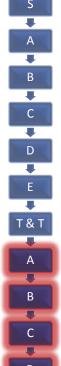
פינוי או המשך טיפול

- פינוי מידי וחבירה לאט"ן:
- כאשר מנגנון הפגיעה קשה קינמאטיקה קשה
  - A-B-C-D-E -כאשר ישנה פגיעה
    - המשך טיפול:
- ביצוע סבב בדיקות משלים (שניוני) בשטח ולאחריו
   התחלת הפינוי לבית החולים
- ככלל, קיימת עדיפות לפינוי הפצועים וביצוע הסבב המשלים במהלך הפינוי לבית החולים

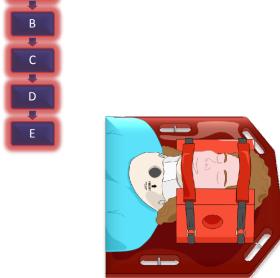

סבב משלים

- אבטחת נתיב אויר -Airway •
- Breathing הערכת מצב נשימה, מדידת קצב נשימה Breathing
  - מדידת דופק ולחץ דם, החדרת עירוי -Circulation
    - Dressing חבישות, קיבועים וטיפול בפצעים -Dressing
      - עפ"י סדר: כוויות, פצעים, שברים •
      - שדרה -Evacuation
        - אנמנזה והיסטוריה רפואית

© כל הזכויות שמורות למגן דוד אדום בישראל

אנמנזה והיסטוריה רפואית

- Signs and Symptoms
- Allergies
- Medication
- Past medical history
- Last oral intake
- Events leading to injury or illness

- סימנים ותסמינים
- רגישויות / אלרגיות
  - שימוש בתרופות
- מחלות עבר הקשורות לתלונה / למחלה
  - ? מתי שתה / אכל לאחרונה?
  - אירועים שקדמו / גרמו לפציעה •

שיקולי פינוי

- כזכור, הנחת היסוד היא שלא ניתן לייצב פצוע קשה בשטח
  - יעד הפינוי ביה"ח הקרוב ביותר
  - הערכת זמן פינוי ממושך יש לשקול חבירה לאט"ן/מסוק
- חבירה לאט"ן תתבצע בתנאי שלא מאריכה את זמן ההגעה של הפצוע לביה"ח

דיווח לבית חולים

- כאשר יש צורך בהכנת צוות בית החולים לקבלת הפצוע יש למסור דיווח לצוות הטראומה באמצעות המוקד המרחבי.
  - הפרטים שיש למסור הם:
    - גיל •
  - פציעה נוכחית, פציעות קריטיות
    - רמת הכרה
    - (יציב/ לא יציב) מצב המודינמי
  - זמן הגעה משוער לחדר טראומה •

BLS החייאה בטראומה ע"י צוות

- ככלל, צוות BLS יבצע פעולות החייאה מלאות הכוללות עיסויים והנשמות עד להגעת צוות מתקדם (ALS)- אט"ן
  - במידת האפשר יש לתת נוזלים במהלך ביצוע פעולות ההחייאה
  - אין לבצע החייאה כאשר ישנם סימנים למוות וודאי, כגון: ניתוק הראש,
     ניתוק האגן, דפורמציה קשה של הגו, התפחמות
  - בכל מקרה של אי התחלת פעולות החייאה יש להתקשר למוקד הרפואי ולקבל אישור מהרופא התורן/ כונן אגף רפואה

- במידת האפשר יש לפנות את הפצוע למרכז טראומה
- במידת הצורך, יש להעביר דיווח לצוות טראומה בביה"ח באמצעות המוקד
   המרחבי
  - החייאה בטראומה:
- בהיעדר דופק ו/או נשימה יש להתחיל מידית בביצוע פעולות החייאה למעט במצבים המפורטים בפרוטוקול "אי ביצוע פעולות החייאה".
  - פעולות ההחייאה יכללו עיסוי לב חיצוני, הנשמה באמצעות מפוח מחובר
     לחמצן חיבור והפעלת AED.
  - במידה ויעד הפינוי מצוי בטווח של עד 10 דק' יש לשאוף לביצוע פעולות ההחייאה תוך כדי פינוי דחוף.
    - אין להפסיק ביצוע פעולות החייאה עד הגעת צוות ALS לזירה.

התוויות לקיבוע עמוד שדרה

(כולל צווארון, לוח גב ומנייח ראש)

חבלה קהה

וגם

שינוי במצב ההכרה

או

רגישות/הגבלה בתנועות הצוואר או הגוף

או

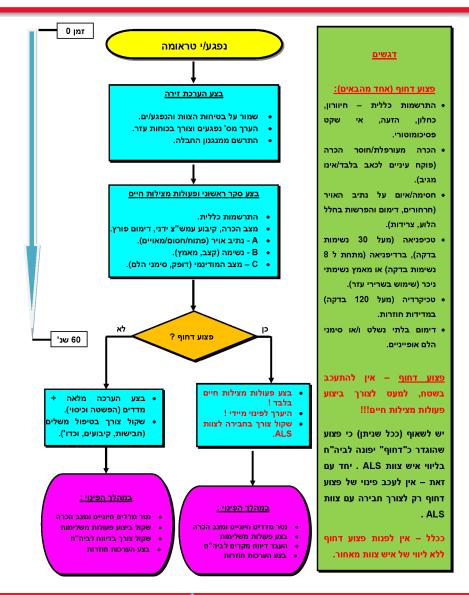
חסר נוירולוגי פריפרי (חולשה, ירידה בתחושה וכו')

או

חוסר יכולת לבצע הערכה (חבלה מסיחה, בעיות שפה וכו')

פרוטוקול BLS

שאלות?

